

Lyset kærtegner

Om Grethe Bagge og akvarel på japanpapir

Af Cathrine Rasmussen

En torsdag i maj åbnede den første udstilling i Danmark, måske nogensinde, kun med Grethe Bagges akvareller på japanpapir. Udstillingen var arrangeret af Marjatta, som et led i den stadige udbredelse af kendskabet til Grethe Bagges virke.

Jeg vil i denne artikel løfte lidt af sløret omkring tankerne bag udstillingen, og den nye viden om Grethe Bagges kunst, som der er kommet frem ved at dykke ned i akvarellerne og deres historie.

Uden titel (landskab), u.å. Akvarel på japanpapir, 42 x 68 cm

Papirarbejde

Under overskriften "Spredte bemærkninger" skrev Grethe Bagge forbindelse med en udstilling på Den Frie Udstillingsbygning i 1967: "Lyset kærtegner genstandene – og skaber rummet. Farven taler til Sjælen..."

Disse ord var omdrejningspunktet for udstillingen. Det, at lyset kærtegner genstandene og skaber rummet er noget som gør sig gældende i flere af hendes værker. Lyset er et kerneelement, både i

forhold til motiv, teknik og udtryk. Bagge kan finde på at lade dele af papiret fremstå uberørt og bruger det ofte til at skabe såvel figur som rum.

Det hvide papir og dets foldninger kan både agere strand, skyer og lys. Men det hvide papir er også fravær af farve, steder som Grethe Bagge har ladet stå, arbejdet uden om. Det er såvel nærvær af lys som fravær af rum og form.

Det betyder dog ikke at det altid er strategien. I akvarellerne arbejder Grethe Bagge også med at lægge farvefalde mod farveflade, og nogle gange er det som om farven spiller en helt selvstændig rolle. Grethe Bagge sagde selv følgende om forholdet mellem lys og farve til Fyens Stiftstidende i december 1961: "Jeg elsker solen, lyset, naturen og farverne og søger i stadig større udstrækning at udtrykke ikke blot det, jeg ser, men ogsaa det, jeg føler. Lyset beskriver de ydre genstande, hvorimod farven alene kan udtrykke følelser..."

Uden titel (båd i solskin), u.å. Akvarel på japanpapir, 45,5 x 68 cm

Lyset skaber rummet – farven taler til sjælen

Måske kan man med disse "spredte bemærkninger" om lys og farve, også få en ny forståelse for udviklingen i Grethe Bagges karriere. Hun havde sin debut som billedhugger i 1948, og i 1950'erne vandt hun flere priser, som gjorde hende i stand til at rejse ud i verden. I 1956 kom så, så vidt vides i skrivende stund, den første udstilling med akvareller fra Bagges rejser i Grækenland.

Akvarellen er langt mere praktisk på rejser end for eksempel et oliemaleri – nemt at transportere, og tørretiden er overskuelig. Men det er næppe grunden til Grethe Bagges vedholdende arbejde med akvarel på japanpapir (også kaldet rispapir) som er silketyndt og skrøbeligt, og kræver en helt anden håndtering end det traditionelle, kraftigere akvarelpapir.

Hun arbejdede i dette medie fra 1960'erne og frem til årtusindeskiftet. Men det skete højst sandsynligt ikke på hendes mange rejser, da langt størstedelen af de mange hundrede akvareller fra hendes hånd består af motiver fra Danmark – Fyn, Vestsjælland, Nordsjælland, primært.

Hvad der måske begyndte som en praktisk rejse-teknik, udviklede sig altså til en gentagende kunstnerisk praksis som kunstneren udførte når hun var hjemme i Danmark. En stædig insisteren på den indgående sanseiagttagelse, som var så vigtig.

Grethe Bagge sagde det selv, til Fyens Stiftstidende i 1961, om sanserne, lyset og farven at: "jo mere, man beskæftiger sig med den, jo mere drager den og lukker sig op som en ny hemmelighedsfuld verden med uanede kunstneriske muligheder."

Leafing, 1983. Akvarel på japanpapir, 45 x 68,5 cm